

Ritoókné Szalay Ágnes

RIMAY JÁNOS VERSE EGY PETRARCA-KÖTETBEN

Az Akadémia Könyvtára 542 721 számon őrzi Petrarca összes műveinek Bázelen, 1554-ben, H. Petrinél megjelent kiadását. A kötet 6. lapján, az „In libros de remediis utriusque fortunae praefatio”-jának végén lévő üres helyre Rimay János jól ismert, gondos, szép írásával a következő verset írta be:

Visne Lector precio levi libellum
 Thesaurum potius tibi parare
 Croesi qui superat Midaeve gazas
 Crassi divicias opes Luculli
 Qui te perpetuo beare possit
 Fortunae eximias procacis iras
 Falsasque blandicias docens cavere
 Vitam et vivere sanctitate avita.
 Aequandam curiis erunt quot et sunt
 Haec remedia sortis utriusque
 Petrarchae, eximius illius Poetae
 Cui tantum tribuis vel in pudendis
 Compara lege perlege aemulare.

Kézírásos bejegyzést a kötetben, ezen a versen kívül, csak még egy helyen találunk. A Petrarca műveit megelőző Vita-ban (F. 1. verzo) a „servile officium reputo” kijelentés fölkellette Rimay figyelmét. Aláhúzta, és melléje a margóra megjegyzést fűzött. A kötetet utóbb körülvágták, ezért ma ez a kurzív írású szöveg csak csonkán olvasható; talán ez is vers:

... ecto ingenuis
 ... ienda inflat
 ... mentem in
 ... um turbat ad
 ... iniaque iusticii (?)
 ... ormam iudicii (?)
 ... t.

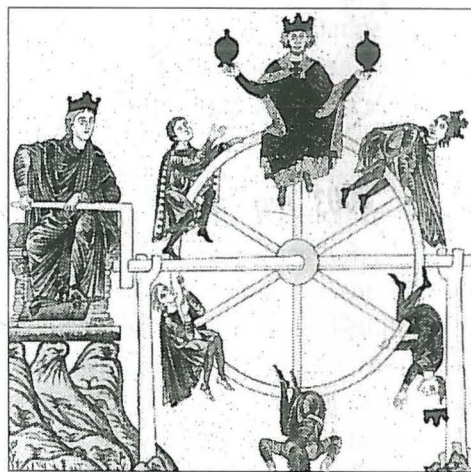
Az egykorú, újabban restaurált bőrkötésben lévő folio kötet aligha volt Rimay sokat forgatott Petrarciója. A vers vásárlásra utal, nem ajándékozásra. Rimay szerepe csak annyi lehet a könyv történetében, hogy kezében járt a kötet. Új tulajdonosa, a szép aranymetszés alapján a főrangú barátok egyike lehetett.

A Fortuna-vers nem rajzolja át azt a képet, amelyet a költőről eddig is ismert hagyatéka megőrzött. Ami talán mégis figyelemre méltó – és nemcsak Rimayra, hanem korára jellemzően is – az Petrarca lírai műveinek „pudenda” címen való említése.

JANKOVICS JÓZSEF

50.

SZÜLETÉSNAPJÁRA

BALASSI KIADÓ
REBAKUCS
1999. március 10.